

S-III/6/1222B/18

पञ्चमसत्राह्नम्
षष्ठं पत्रम्
नव्य व्याकरणम्

पृष्ठानि- 10

परीक्षार्थिनं प्रति निर्देशाः

(छात्रैः ध्यानेन पत्रनाम विषयनाम च स्पष्टतया लेखनीयम्)

अस्मिन् भागे अनुक्रमाङ्कः केन्द्रनाम संख्येत्यादिकं किमपि

न लेखनीयम्। परीक्षार्थी लेखनात् पूर्वं रिक्तस्थानानि पूरयतु।

पृष्ठभागे प्रदत्तान् निर्देशान् च सावधानतया पठतु, दृढतया च पालयतु।

ये छात्राः सावधानेन निर्देशानुरूपं न प्रपूरयिष्यन्ति

तेषाम् उत्तरपुस्तिका निरस्ता भविष्यति।

छात्रैः ध्यानेन स्पष्टतया लेखनीयम्

परीक्षाकेन्द्रनाम

गूढाङ्कः

छात्रेण न लेखनीयः

अनुक्रमाङ्कः (अंकेषु).....

अनुक्रमाङ्कः (शब्देषु).....

कक्षा.....वर्षनाम.....

विषयः.....पत्रसंख्या.....

प्रश्नपत्रकोडः.....

दिनाङ्कः.....दिनम्.....

परीक्षार्थिनः हस्ताक्षरम्

पूर्णनाम.....

निरीक्षकहस्ताक्षरम्

पूर्णनाम.....

दिनाङ्कः.....समयः.....

कक्षानाम.....वर्षनाम.....

विषयः.....पत्रसंख्या.....पत्रकोडः.....

दिनाङ्कः.....दिनम्.....

गूढाङ्कः

छात्रेण न लेखनीयः

प्रश्नाङ्काः	1	2	3	4	5	6	7	8	योगः
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	9	10	11	12	13	14	15		अ
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	16	17	18	19	20				अ/ब
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	21	22	23	24	25	ब योगः	26		स
प्राप्ताङ्काः									

सम्पूर्णयोगः शब्देषु.....

पूर्णयोगः

ह० गणकस्य

पूर्णनाम

ह० मुख्यपरीक्षकस्य

पूर्णनाम

ह० परीक्षकस्य

पूर्णनाम

समयः घण्टात्रयम्

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. लोको अकारस्य कः आभ्यन्तरप्रत्ययः ?

उ० .....

.....

.....

2. ओकारस्य ह्रस्वादेशप्रसङ्गे कः चर्चः भवति ?

अथवा

वृद्धिरादैच् इत्यत्र वृद्धिशब्दः कुतः आदौ प्रयुक्तः ?

उ० .....

.....

.....

3. तावदभार्यः इत्यत्र कः विग्रहः ?

उ० .....

.....

.....

4. 'छन्दोवत् सूत्राणि भवन्ति' इत्यस्य कः अर्थः ?

अथवा

खर्णानामुपदेशः किमर्थः ?

उ० .....

.....

.....

5. अक्षरशब्दस्य कः अर्थः ?

उ० .....

.....

.....

6. इण्प्रत्यहारः परेण णकारेण इत्यत्र किं ज्ञापकम् ?
अथवा

अणुदित् सूत्रे अण् परेण णकारेण इत्यत्र किं प्रमाणम् ?

उ० .....

7. 'वर्णानुपलब्धौ चानर्थगतेः' इति वाक्ये अनर्थगतेः इत्यस्य कौऽर्थः ?

उ० .....

8. का नाम संज्ञा ?

अथवा

के संज्ञिनः ?

उ० .....

9. केऽणः इत्यत्र यदि अण् प्रत्याहारः परेण णकारेण इति स्वीक्रियते तर्हि का हानिः ?

उ० .....

10. आभ्याम् इत्यत्र का प्रकृतिः ?

अथवा

अट्प्रत्याहारे अयोगवाहानां किं प्रयोजनम् ?

उ० .....

11. अकारस्य एकत्वाङ्गीकारे के दोषाः पूर्वपक्षेण भाष्ये प्रदर्शिताः ?

उ० .....

12. यदृच्छाशब्दस्य किं लक्षणम् ?

13. सन्त्यक्षराणि कानि ?

14. नुब्विधलादेशविनामेषु ऋकारग्रहणम्' इत्यत्र विनामपदेन किं बुद्ध्यते।

15. इको गुणवृद्धीति परिभाषायाः किमुदाहरणम् ?

ख. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(6×5=30)

16. वृद्धिरादैच् इति सूत्रे इतरेतराश्रयदोषं प्रदर्शय भाष्यदिशा प्रत्याख्यानप्रकारं विवृणुत।

17. 'संज्ञाधिकारः संज्ञासम्प्रत्ययार्थः' इति वार्तिकस्याशयं प्रकटयत।

अथवा

आकारनिवृत्त्यर्थम् इगग्रहणस्य प्रयोजनमस्ति न वा विवेचयत।

उ०

18. शब्दप्रत्याहारैः अयोगवाहानां किं प्रयोजनम्?

अथवा

हयवरट् इत्यत्र रेफस्य परोपदेशो दोषान् प्रदर्श्य भाष्यदिशा तन्निराकुरुत ।

19. 'एकादेशे दीर्घग्रहणम्' इति वार्तिकं सप्रसङ्गमालोचयत ।

अथवा

सन्ध्यक्षरेषु तपरोच्चारणे दोषं प्रकटयत ।

20. अकारस्य विवृतोपदेशः किमर्थं कर्तव्यः ? भाष्यदिशा प्रकाशयत ।

उ०

एकं नियन्धात्मकमुत्तरं प्रदत्त।

21. इको गुणवृद्धीत्यत्र वृद्धिग्रहणस्य प्रयोजनं भाष्यदिशा व्याख्यात ।

अथवा

वृद्धिरादैच् इति सूत्रे तद्भावितात्तद्भावितग्रहणविषये भाष्यकारस्य मतमुपस्थापयत ।

अथवा

सन्ध्यक्षरेषु वर्णैकदेशाः वर्णग्रहणेन न गृह्यन्ते इति पक्षं साधकबाधकयुक्तिद्वारा प्रकाशयत ।